

samo eno, nekoliko večje strešno okno samo na južni strani strehe. Pri obnovi fasade je sicer upošteval naše smernice pri izvedbi gladkega ometa, fasadne profilacije in barve, vendar je namesto klasičnega ometa uporabil sodobne materiale, kar pa ni v skladu z našimi usmeritvami.

- Lastnik Murkove domačije na Mestnem vrhu (EŠD 8097), nekoč Herbersteinove viničarije je po konservatorskem programu in pod našim vodstvom nadaljeval z obnovo notranjščine hiše (obnovo opečnih tlakov in lesenih tramovnih stropov v veži, kuhinji in kleti, sanacijo lesenega kletnega ostenja) ter funkcionalno ureditvijo prostora za prešanje v gospodarskem posloplju.
- Turistično društvo Svečina je s pomočjo sponzorjev in javnih del nadaljevalo s sanacijo in prenovo viničarije oziroma zidanice na Keblu v Slatini 13. Po konservatorskem programu in pod našim strokovnim vodstvom so bila izvedena naslednja dela: sanacija temeljev ter kamnitega in lesenega ostenja, obnova obokane kleti in prostora z leseno prešo, rekonstrukcija gospodarskega posloplja, rekonstrukcija strehe in prekrivanje strehe z zareznikom, obnova stavbnega pohištva, ureditev kamnitega pločnika. Pri sanaciji smo po odstranitvi ilovnatnega ometa z lesenega ostenja v bivalnem prostoru - »hiši«, ugotovili, da so bila primarna okna manjša, izdelana na smuk, v kuhinji so tik nad tlemi odkrita vratca in krušna peč v ostenju. V obnovljeni in urejeni stavbi bo Turistično društvo Svečina uredilo vinogradniški muzej. V ta namen je leta 2003 potekala delavnica za restavriranje pohištva in predmetov, ki jo je vodil Pokrajinski muzej Maribor.
- Lastnik je nadaljeval z obnovitvenimi deli Burjakove domačije v Topli. Za obnovo skodlastih streh na kašči in skednju je v prejšnjih letih dobil nekaj denarne pomoči od kulturnega ministrstva, lansko leto pa je nadaljeval s prenovo notranjščine hiše, prenovo skednja in urejanjem dvorišča v lastni režiji. Dela so potekala usklajeno z našo službo. V programu je tudi prenova hleva, ki je lociran pod domačijo ob potoku poleg mlina. Za prenovo hleva je bil lansko leto izdelan konservatorski program.
- Na osnovi naših kulturnovarstvenih pogojev in konservatorskega nadzora se je leta 2003 nadaljevala:
 - prenova grajskega marofa v Ormožu,
 - prenova gospodarskega posloplja Vreznerjeve domačije v Ciringi,
 - obnova gospodarskega posloplja, ki stoji v sklopu Jareninskega dvora na Poličkem vrhu (EŠD 7771).
- Za Jareninski dvor (EŠD 7771), vinogradniški dvorec benediktinskega samostana iz Admonta sem izdelala konservatorski program obnove in prenove.
- Na osnovi sondiranja fasade na hiši Lovrenc na Dravskem polju 11, stara gostilna Pri lipi sem izdelala konservatorski program za obnovo fasade in stavbnega pohištva. Obnova je potekala pod nadzorom zavoda.

6. Udeležba na strokovnih srečanjih

Udeležila sem se strokovne delavnice Apno in tehnologija apna (Ljubljana, Škofja Loka, Praperče pri Lukovici), 20.-29. maj 2003.

7. Razno

Pri projektu Mladi za napredek Maribora (raziskovalne in inovacijske naloge osnovno- in srednješolcev) sodelujem kot predsednik komisije za področje Naravna in kulturna dediščina ter kot član za področje Gradbeništvo in arhitektura.

Leta 2003 sem za mentorje raziskovalnih nalog pripravila predavanje o stavbni dediščini.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 13. 2. 2004

Drugi članki ali sestavki/1.25

Andrejka Ščukovt

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE; OE NOVA GORICA

1. Evidentiranje in dokumentiranje dediščine, priprava predlogov za vpis v register dediščine in strokovnih podlag za prostorske dokumente

Evidentirala oz. revidirala sem stavbno dediščino za izdelavo planskih dokumentov na območju občine Bovec in Miren - Kostanjevica. Za te enote dediščine, domačije, posamične objekte ali območja sem pripravila okoli 50 predlogov za vpis v register dediščine.

2. Dokumentiranje dediščine

Poleg dela opisanega pod točko 1 (vpis enot v ZRD, cca dva-set predlogov) sem evidentirala in dokumentirala stavbno dediščino v vasi Kuk v Baški grapi, Dolenji Trebuši - na teritoriju rečne doline Hotenja in v Šebreljah na Cerkljanskem. Tehnična ekipa zavoda je izmerila obstoječa stanja naslednjih enot etnološke dediščine: Trenta - Domačija Trenta 1, Gorenji Novaki - Klet Gorenji Novaki 32, Zavratac - Kašča pri Možinotu, Idrija - Hiša Idrija 37. Dosjeje enot etnološke dediščine in spomenikov sem dopolnila še s fotodokumentacijo in terenskimi zapiski.

3. Posegi na objektih in območjih kulturne dediščine in spomenikih

Posege na enotah dediščine sem reševala na podlagi vlog, ki so bile naslovljene na zavod s strani upravnih enot (Ajdovščina, Idrija, Tolmin, Nova Gorica) ali lastnikov samih. Na osnovi teh vlog smo izdajali kulturnovarstvene pogoje oz. soglasja. Največ vlog je bilo za obnovo strehe, fasade, ali zamenjavo stavbnega pohištva. Izdelali smo tudi več barvnih študij.

V nadaljevanju bom naštel le pomembnejše projekte, pri katerih sem sodelovala, tako s kulturnovarstvenimi pogoji kot konservatorskim nadzorom:

- Šempas - Domačija Šempas 59, EŠD 721 (občina Nova Gorica);
- Idrija - Kapelica pri Lazarju, EŠD 4821 (občina Idrija);
- Idrija - Hiša Trg sv. Ahacija 3, EŠD 182 (občina Idrija);
- Idrija - Hiša Trg sv. Ahacija 8, EŠD 182 (občina Idrija);
- Idrija - Hiša Trg sv. Ahacija 2, EŠD 182 (občina Idrija);
- Ročinj - Znamenje, EŠD 4884 (občina Kanal);
- Šmartno - Hiša na parc. št. 1125 k. o. Šmartno, EŠD 753 (občina Brda).

Leta 2003 smo nadaljevali s sodelovanjem z Državno tehnično pisarno Bovec - Kobarid v okviru popotresne obnove in razvoja Posočja. Zato je bilo leta 2003 na območju UE Tolmin (občine Bovec, Kobarid in Tolmin) izdanih največ soglasij.

»Popotresno obnovo« smo leta 2003 usmerili predvsem v statično sanacijo objektov, manj pa v celovito sanacijo. S konservatorskimi programi, kulturnovarstvenimi pogoji in nadzorom sem sodelovala pri naslednjih spomenikih oz. dediščini:

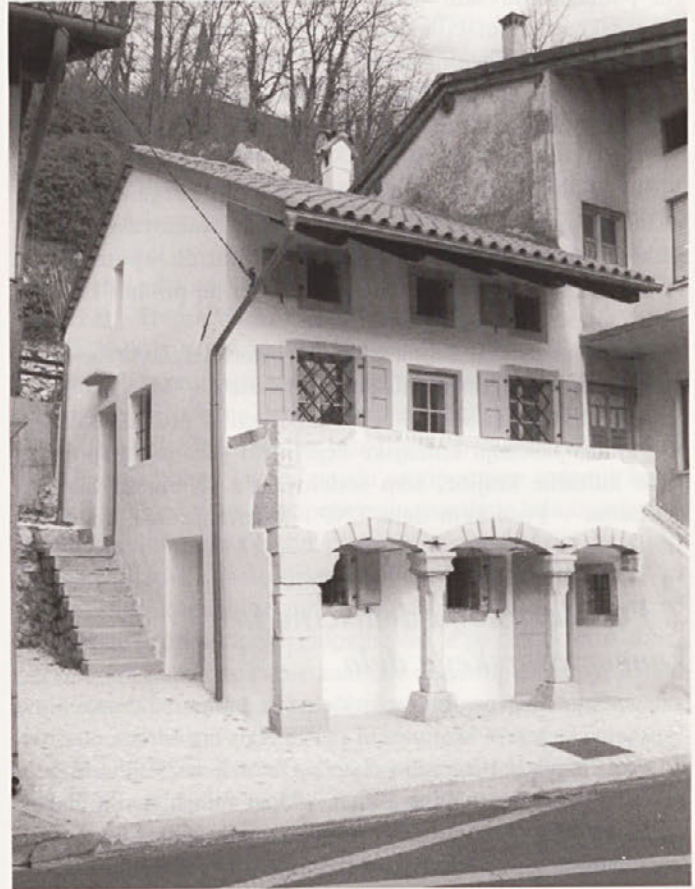
- Bovec - Trg golobarskih žrtev št. 38, EŠD 9965;
- Bovec - za naselje Bovec so bile izdelane tudi barvne študije;
- Idrija pri Bači - Kmečki dvorec Idrija pri Bači 78;
- Kobarid - Hiša Gregorčičeva 41, EŠD 10011;
- Kobarid - Hiša Gregorčičeva 51, EŠD 5051;
- Kobarid - Hiša Trg svobode 16, EŠD 10016;
- Kobarid - izdelanih je bilo več barvnih študij;
- Lepena - rekonstrukcija Hiše Lepena 19, EŠD 0040;
- Podbrdo - Hiša Podbrdo 12;
- Podmelec - Domačija Podmelec 44, EŠD 10275;
- Robidišče - Gospodarski objekt II, EŠD 11071;
- Robidišče - Preužitkarska hiša, EŠD 11060.

Zastavljeni cilji v okviru DTP oz. popotresne obnove so bili sicer izpolnjeni, a se je zaradi pomanjkanja sredstev za izvedbo konservatorskih del pri več objektih zataknilo.

4. Spomeniškovarstveni projekti

• Breginj - Vaško jedro, EŠD 44
Pri nadaljnjem tlakovanju Ščirnovskega ograda smo sodelovali s kulturnovarstvenimi pogoji in nadzorom. Izvedena so bila naslednja dela: kanalizacija, odvodnjavanje, ureditev nekdanjega gnojnika in tlakovanje pločnikov pred in za domačijami, z avtohtonim materialom - soški oz. nadiški prodniki, pesek iz bližnjega kamnoloma.

- Skrilje - Domačija Favetti, EŠD 4971
Leta 2003 je bila utrjena zahodna stena atrijsko zasnovane domačije Favetti; odtolčen je bil star propadajoč omet, sprano zidovje, s kamnom ponovno pozidan del porušene stene, injektiran zid in izveden grobi in fini omet. V okenske odprtine so bili vgrajeni manjkajoči kamniti okvirji in kovane mreže, ostalo pa obnovljeno.

Kobarid - Hiša Gregorčičeva 51. Foto: Andrejka Ščukovt 2003

- Vojsko pri Idriji - Kašča na Podobnikovi domačiji, EŠD 11058
Letos smo zaključili večletno obnovo zidane kašče. Ker so bile originalne freske s kašče snete (hrani jih idrijski muzej) je restavrator zavoda že leta 2002 izdelal njihovo kopijo. Leta 2003 sta restavratorja zavoda fresko - triptih (DM, Križani, sv. Florijan), vgradila na originalno zatrepno steno kašče. Ob tem je bil na kašči izveden tudi zaključni omet.
- Kneške Ravne - Gospodarski objekti na domačiji pri Francu, EŠD 11269
Večletna sanacija lesene kleti na zidani osnovi se je leta 2003 zaključila. Utrjena je bila zidana osnova, obnovljen dvo-celični prostor v pritličju (shramba in kuhinja z ognjiščem ter lijakom iz lehnjaka), zamenjana sta bila dotrajano stavbno pohištvo in ostrežje, izvedena je bila zaščita lesa, streha pa prekrita s škodlami.
- Vipavski Križ - Hiša Vipavski Križ 42, EŠD 819

Investitor je v celoti obnovil dalj časa zapuščen objekt. Dela so obsegala utrjevanje nosilne konstrukcije, obnovo ostrešja, izvedbo novih kamnitih elementov, obnovo dotrajanega stavbnega pohištva in fasadnega ometa.

6. Strokovno usposabljanje in udeležba na strokovnih srečanjih doma in v tujini

Na podlagi arhivskih virov in dokumentacije, ki jo hrani Slovenski etnografski muzej ter naša območna enota, sem pripravila razstavo z naslovom Stavbna dediščina Robidišča. Odprtje je bilo julija v Robidišču, v t. i. objektu »črna kuhinja« in nekdanjem hlevu.

V okviru skupščine Slovenskega konservatorskega društva, ki je bila 23. in 24. oktobra v Bovcu, sem sodelovala na tematskem posvetu Statična sanacija kulturnih spomenikov. Pripravila sem referat z naslovom Posegi na profani kulturni dediščini po potresu 12. aprila 1998.

4. decembra 2003 je bil na Bledu (prostori Triglavskega narodnega parka) mednarodni posvet Unesco - Mab na temo Človek in življenjsko okolje. Pri predstavitvi problematike, ki je zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti vezana na spreminjanje kulturne krajine, sem sodelovala z referatom Stavbna dediščina v Posoškem delu TNP - varovanje in obnova »in situ«.

7. Popularizacija dediščine in konservatorskega dela

Na podlagi uspešne obnove kašče na Podobnikovi domačiji na Vojskem, ki leži v krajinskem parku Zgornja Idrija, sem za Idrijske razglede pripravila članek Obnovljena Zaklavžarjeva kašča. V časopisu občine Kanal - Most sem objavila članek Ipavčeva hiša v Dobljarju, rezultate terenskega dela oz. popisa lesenih kašč v Posočju pa v Primorskih srečanjih. V Varstvu spomenikov št. 40 je bil objavljen še članek Popotresna obnova nekdanje kaplanije v Kobaridu.

Kneške Ravne, lesena kašča na zidani osnovi. Popotresna obnova in konservatorske akcije. Foto: Andrejka Ščukovt, 2003